

Fråga om jämkning av avgift vid en relativt låg överförbrukning om 186 kbm vid konstaterat läckage i villafastighet.

K.G. och B.G. äger fastigheten i Mörbylånga kommun. Fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning och är ansluten till anläggningen. På fastigheten finns en villa som används som permanentbostad. I mars 2000 uppstod en vattenläcka på fastigheten till följd av att packningen på en utvändig tappkran släppte. Under perioden den 3 oktober 2000 – den 31 mars 2001 har fastighetens vattenmätare registrerat en förbrukning av 230 kubikmeter. Normalförbrukningen för perioden är 44 kubikmeter. Vid preliminärdebiteringen för perioden minskade kommunen bruksavgiften med belopp motsvarande 2 kubikmeter. Överförbrukningen beräknades till 186 kubikmeter, dvs. skillnaden mellan verklig registrerad mängd 695 kubikmeter och uppskattad mätarställning efter tidigare avläsningar, 509 kubikmeter.

Makarna G yrkade att Va-nämnden skulle fastställa att de inte skulle anses avgiftsskyldiga för en större förbrukning på fastigheten än som svarar mot 44 kubikmeter vatten för perioden den 3 oktober 2000 – den 31 mars 2001.

Kommunen bestred yrkandet.

Makarna G anförde: Vattenläckan uppstod då de vistades utomlands i en månad. En granne tillkallade en VVS-montör som åtgärdade felet. Vattenläckan är en följd av en olyckshändelse som de inte har kunnat förutse och beror inte på något slarv i deras tillsyn över fastighetens va-installation. Det är inte skäligt och rättvist att de skall betala för överförbrukningen, eftersom vattnet inte kommit till användning. Enligt uppgift från kommunen skulle avgift för det utläckta vattnet inte tas ut. Genom påföljande faktura debiterades de ändå för nästan hela denna mängd. Beräknat per år är förbrukningen tre gånger så stor som normalförbrukningen och per kvartal nästan tio gånger den normala.

Kommunen anförde: Huvudprincipen vid överförbrukning är att fastighetsägaren ansvarar för allt vatten som har levererats till fastigheten. Vid förhållanden där vattenförbrukningen avsevärt avviker från normalförbrukningen sker en avgiftsreducering i enlighet med ett beslut från tekniska nämnden den 18 januari 2001. Detta beslut ersatte ett tidigare beslut om avgiftsreducering från 1994, som inte helt tillgodosåg kravet på en skälig och rättvis avgiftsfördelning. Genom beslutet den 18 januari 2001 har kommunens praxis anpassats till vad som gäller i övriga landet. Kommunens nu gällande principer och beräkningsgrunder för avgiftsnedsättning i dessa fall är förenliga med en skälig och rättvis avgiftsfördelning enligt va-lagen och Va-nämndens praxis och följer även Vatten- och avloppsverksföreningens rekommendationer. Avgiftsnedsättningen baseras på fastighetens årsförbrukning av vatten. Avgiftsreduktionen tillämpas lika i alla fall. Det tas således inte någon hänsyn till om vattnet, som i detta fall, har läckt ut under kort tid vid ett enstaka tillfälle. Kommunen har aldrig tillämpat någon princip som innebär att hela överförbrukningen avskrivs. Påståendet att kommunen skulle ha utlovat en sådan avskrivning i detta fall bestrids därför. Under perioden den 3 oktober 2000 – den 31 mars 2001 är en förbrukning på 230 kubikmeter uppmätt. Den preliminära mätarställningen som grundas på tidigare avläsningar skulle ha varit 509 kubikmeter. Överför-

brukningen blir under denna period 186 kubikmeter. Detta ger en reduktion på 2 kubikmeter.

Va-nämnden yttrande:

I målet är fråga om betalningsskyldighet för va-avgifter som enligt tillämpliga avgiftsregler skall tas ut i förhållande till uppmätt vattenförbrukning. Vid avgiftsberäkningen skall hänsyn i princip tas till allt vatten som passerat vattenmätaren, oberoende av om vattnet därefter kommit till nyttig användning eller runnit bort till följd av läckage eller annat fel i va-installationen.

Parterna är överens om att vatten har läckt ut på fastigheten på det sätt som sökandena beskrivit och att vattenförbrukningen för den aktuella perioden överstigit fastighetens normalförbrukning med 186 kubikmeter. Frågan är i vilken mån Kennerth och B.G. är skyldiga att betala för den förbrukning, som överstiger deras normalförbrukning för perioden och som här får anses motsvara den bortläckta vattenmängden.

Att bruksavgift utgår efter uppmätt vattenförbrukning låter sig i allmänhet väl förenas med va-lagens bestämmelse om att avgiftsskyldigheten skall fördelas mellan fastigheterna efter skälig och rättvis grund. Av bl. a. praktiska skäl kan det normalt inte komma ifråga att låta exempelvis en sådan omständighet som att vattnet inte kommit till avsedd användning inverka på avgiftsberäkningen. Emellertid kan tänkas situationer då en strikt tillämpning av regeln om betalningsskyldighet efter registrerad vattenåtgång leder till oskäligt resultat. Hit hör en situation som den förevarande då vattenförbrukningen till följd av ett läckage oavsiktligt kommit att under viss tidsperiod mycket väsentligt överstiga den för fastigheten normala. Det är numera fast praxis i sådana fall att betalningsskyldigheten för överförbrukningen jämkas med ett efter omständigheterna skäligt belopp. Jämkning ända ned till fastighetens normalförbrukning har dock inte förekommit.

Det är vanligtvis svårt att bestämma i vad mån överförbrukningen beror på en ökad verklig förbrukning eller ett läckage, eftersom läckagevattnet normalt inte låter sig mätas. Men i de fall läckagemängden kan utredas med tillräcklig säkerhet, bör detta också kunna påverka jämningsfrågan. Om läckagemängden är känd, minskar behovet av att relatera jämkningen till normalförbrukningen på det sätt som kommunens reduceringsregler gör. Den verkliga förbrukningen får fastighetsägaren ju betala på vanligt sätt. Men för att jämkning över huvud taget skall komma i fråga måste läckagemängden ändå vara så pass stor i förhållande till normalförbrukningen att den rubbar de annars givna förutsättningarna för en skälig och rättvis fördelning av avgiftsskyldigheten. Det är nämligen rubbningen som sådan som motiverar att jämkning sker. Det innebär att mindre läckageförluster knappast kan föranleda jämkning för en fastighetsägare med en mycket stor förbrukning men kanske för exempelvis en fritidshusägare med en mer blygsam normalförbrukning.

Om inte anledningen till läckaget kan tillskrivas fastighetsägarens slarv eller försummelse av något slag, vilket i så fall talar emot en jämkning, skulle en utgångspunkt möjligen kunna vara att fastighetsägarens avgiftsskyldighet för

läckageförlusten, om omständigheterna i övrigt inte föranleder annat, i varje fall skulle kunna reduceras till hälften. När det gäller kända läckagemängder av måttlig storlek förefaller detta rimma väl med hittills utvecklad jämkningspraxis. För relativt sett mycket stora läckagemängder måste jämkningen bli större.

Va-nämnden prövar i det här fallet skäligt att i enlighet med det anförda jämka avgiftsskyldigheten för den i och för sig ostridiga läckageförlusten om 186 kubikmeter till hälften.

Makarna G skall således inte vara skyldiga att betala för större förbrukning under den aktuella perioden än normalförbrukningen och hälften av överförbrukningen, dvs. $(44 + 186/.2=)$ för 137 kubikmeter.

Va-nämnden fastställde att K.G. och B.G. som ägare av fastigheten inte var skyldiga att betala brukningsavgift för större vattenförbrukning än 137 kubikmeter under perioden den 3 oktober 2000 – 31 mars 2001.

Beslut: 2002-01-31, BVa 4

Mål nr: Va 124/01